

Pasaulio estų tarybos pranešimas spaudai

2018 m. rugsėjo 5 d.

2018 m. rugsėjo 19 d. 18 val. Pasaulio estų tarybos prašymu Šv. Jono bažnyčioje Taline vyks pamaldos, skirtos pasitraukusiems iš Estijos 1944 m. atminti „Išvykstu ne savo noru, bet pasilikti negaliu – 1944 m. masinis pasitraukimas iš Estijos“. Pamaldas ves Estijos Evangelikų liuteronų bažnyčios arkivyskupas Urmas Viilma ir Estijos bažnyčių tarybos arkivyskupas emeritas Andres Pöder. Sopranas - Pille Lill. Trimitas - Neeme Ots. Vargonai - Tiia Tenno.

Ateinančiais metais minėsime šio skausmingo mūsų istorijoje įvykio 75 m. sukaktį.

1944 m. dešimtys tūkstančių estų, baimindamiesi dėl savo gyvybių, buvo priversti trauktis iš savo tėvynės. Pakeliui į nežinią jūrose ir svetimuose kraštuose žuvo daugybė Estijos piliečių.

Tačiau ši istorinė data Estijoje iki šiol nėra minima oficialiai.

Šių metų pavasarį Pasaulio estų taryba per savo posėdį Taline priėmė rezoliuciją prašyti rugsėjo 19 d. datą įtraukti į valstybės atmintinų dienų sąrašą kaip didžiojo pasitraukimo atminties dieną. Siekiant prisiminti 1944 m. pabėgėlių kančias, taip pat pripažinti į Vakarus pasitraukusių estų svarų indėlį į Estijos valstybės juridinio tęstinumo saugojimą ir valstybingumo atstatymo procesą, Pasaulio estų taryba kreipėsi į Estijos Respublikos Parlamentą ir Estijos Evangelikų liuteronų bažnyčios arkivyskupą su prašymu Estijos Respublikos šimtmečio proga Talino šv. Jono bažnyčioje surengti šiai datai paminėti skirtas pamaldas.

Išėivijos estų visame pasaulyje iki šiol prisimenamas 1944 m. rugsėjo 15-23 d. vykęs masinis pasitraukimas iš Estijos. Pasaulio estų taryba tikisi, kad šios atmintinos datos paminėjimas taps kasmetiniu tiek Estijoje, tiek kitur pasaulyje, kur gyvena estai. Daugeliui jų 1944 metais tiesiog per minutes teko priimti lemtingą sprendimą – kai išvykti nenori, bet pasilikti negali...